

Z výzkumné výpravy prof. Nordenskjolda k severní poloze.

(Dobrotivost.)
Druhá pomocná výprava byla podniknuta prof. Nordenskjoldem v následujícím roce, tentokrát s malým parníkem Ymar, první to parolodi, jež plula Karakým mořem.

Váru na oběd rozloženo stoh, přiblíženo pro tři šibáky, vypil se Tromsoe 25. srpna 1876, dostal severní šířku v 48 hodinách a pátého dne přistál k Nové Zemi. Za jediný den propál šina Matjive, dlel oba ostrovy Nové Země, a vplul do Karakého moře, avšak byl překvapen a zklamán zjištěním, že to není ostrov kry ledovými. Když byl blíž ostrova odvědným měřem a nedávno svým trasím, byl by upustil od podnikání svého a šel by k přístavu, ne-li možnost podnikání této cesty šťastně však k jeho vlastní slávě vytrval a trpělivě vyčkal šasu. Po několika dnech začal si povolna klesati cesta k severu, idem, který zahrnul byl podél břehů Nové Země a vypil si kousek do ostrova moře při 72 stupni severní šířky. Rychle projel pak Karaké moře a zakotvil 15. srpna nedaleko ústí řeky Jeniseje, v pohodlném zálivu, který sám pojmenoval Dicksonovým přístavem. Při pak nahoru po řece a podalho se na dobře svůj náklad oštětí a naložil nově stoh, načež po osmácti denním pobytu nastoupil směrem k severu poměrně. Po sedmi týdnech od času vypilí natrátil se opět do Hammerfests.

Přiznivé výsledky jeho dvou podniknutí ostrova pobudily prof. Nordenskjolda k smělejšímu kroku. Nerozpokoval se dle tvrditi možnost obepluti Taimuru a severních mysů Asie k Icco Leně, a důvěřoval v možné dosažení úlny Behringova severním mořem. Taktéž tvrdil, že spoasty ledovců, které broudí se na východních březích Nové Země zmizí každého léta, následkem množství teploty vody, valící se z ústí třech velikých řek Sibirie do moře ledového. Nová výprava mnohem obšírnější byla navržena, a podána žádost o podporu Oskaru, švédskému a norskému králi. Tento osvětený panovník, který jest sám včelečný námořník, zajímal se velice v tomto podniku a ležce bylo získati v něm ochotného podporovatele. Povolil značnou částku penězů a přidělit expedici několik schopných námořníků. Mnoho včelečných mužů se vědě, dobrovolně nabídl své služby a námořním důstojníkům různých cístích vlády bylo povleeno bráti podíl v nebezpečí i slávě této výpravy. Mezi členy výpravy byli důstojník L. Palander, velitel Vega, důstojník E. C. Brusewitz, oba od švédského loďstva; dr. Bjellman, botanik a university Upsalské; dr. Stuxberg, zeměznalec a dr. Almqvist, lékař. Na zvláštní žádost svých vlády byli přijati důstojník A. Höfsgaard, od dánského, důstojník Giacomo Bove, od vládního a důstojník Nordquist od ruského námořnictva. Vlohy výpravy byly hrazeny hlavně panem Oskarem Dicksonem, který poskytl 12.000 liber šterlingů, (800.000) s potřebných 20.000 lb. št., ostatní příspěpek král švédský, jeho vláda a Alexander Sibirskov. Vega, Nordenskjoldova loď, původně parník velrybovecký, zbudována byla v Brémách, ze dřeva indického; má krásný parostroj, a hodí se dobře pro službu ve vodách severních. Lena, kterážto loď ji provázela až ku řece Leně, náležel panu Sibirskovu, a byla řízena kapitánem Johansenem. K těmto oběma loďmi připojeny Fraser, a Expro, dvě malé lodě, vypravené panem Sibirskovem k účelům pokusů započeti obchodu a včehodní Sibii.

Vega vyplula z Gothenburgu 4. července 1878, a parník Lena připojil se k ní v Tromsoe, v Norsku. Obě lodě opustily Tromsoe 25. července, propluly Jagorským průlivem, jižně od Nové Země 5. srpna a zakotvily v Port Dickson v ústí řeky Jeniseje 6. srpna. Tři dny strávy přípravami a vyšetřením záležitostí plavců ažvstí do Evropy a 9.

srpna tyto dvě lodě zaměřily svou cestu k obkřivení Tajmuru a severní mysu Asie. Za dva měsíce došel p. Sibirskov telegramem z Yakutsku, na řece Leně, oznámující šťastně vplulí Vega do ústí této řeky 27. srpna. A správa tato byla záhy potvrzena arktickými zprávkami od Nordenskjolda samého a od kapitána Palandera, velitele Vega.

V první pololetí zprávná správa o výpravě dala do švédské. Dopsis a Christiany, v Norsku, svatojanský 17. srpna 1879 v N. Y. Holraida obsahoval obšírný dopis odvědného skomatale, který byl datován: "Na poloze Vega, včehodně od mysu Čeljuskina 20. srpna 1878." V tomto dopise popsal cestu od řeky Jeniseje, a zvláště o zjevení mysu severního v předcházajícím den. Při vypilí v Port Dickson 10. srpna podporována byla Vega přímým větrem a plavila se plošma plachtami; avšak po několika hodinách moře pokrývalo se hustou mlhou a pozdě v večer opatření mohlo se plouti dále kapteno malých ostrůvků, nevyznaných posud na žádném mořském mapě. Druhého dne zhoustla mlha tak, že Vega byla přinucena ležeti několik hodin nedaleko malého neplodného ostrůvku, po krytého řidkým mechem, který poskytoval bohaté látky botanické, dr. Almqvista. Moře bylo jeho nepatrně slavné, aspoň na pozebu, avšak živočišnost do sahalo stíh hojnost úkazů pravých tvarů ze života v hlubinách mořských. Odpoledne počala se posněžovat mlha zřivkami, takže parník mohl pozvolna postupovati na jih cestě skrz slabé křehké kry tajícího ledu, který postup lodí sotva zdržoval. Tímto způsobem trvala cesta a živočišnost zprávy na palubě nabývali hojnou zásobu mořského živočišstva ze severního moře, doposud vědě neznámého. Ryb bylo hojně množství, avšak těžby byly skoro prosty obyčejného ptactva severního.

Prof. Nordenskjold podává následující zprávu o znaných minerologických (nerostových) nálezech: "An loď ležela při veliké teplotě tucet osob zdržeti mohl, se-toupl jsem s plukovníkem Nordquistem na led, abych se přesvědčil, zdali by byly zde k nalezení stopy obdivuhodné hmoty kosmického původu, jakou našel jsem v r. 1872 na ledě na severním pobřeží Špicbergu. Ne-shledal jsem zde nic podobného, avšak plukovník Nordquist upozornil mne na žlutavé skvrny na ledě, kteréž podával jsem aby sebral a dodal k prozkoumání botanickým expedice zvláště, máje za to, že jsou původu rostlinného. Vyšetřováním zjistěno však, že látka ta není organická, nýbrž hraje si s křídlatými se z krásných hranolů, jejich průměr dosahoval až dvou milimetrů. Neměl jsem dosud času bedlivě je prozkoumati, avšak sk skulosej nerostoznalcem viděl, že nerosty tyto nejsou obyčejné na zemi a snad vyhrněny byly z mořské vody velikým mrazem zimním."

Mezi 14. a 18. srpna zakotvila Vega v pěkném přístavu v zálivu mezi Tajmuru a prvníkou, který Nordenskjold nazval "Záliv Actinia" následkem mnohých rostlin mořských tu se nalezajících. Mečů a lišejníků bylo tu hojně, poskytovalce pastry sobům, které tu, ač neplíhají hojně, viděti bylo. Profesor Nordenskjold odporoučí záliv ten za trvalou stanici, zvláště k meteorologickým pozorováním. Dne 18. vyplula Vega podél ostrova Tajmuru a dne 19. kolem poloostrova Čeljuskina. Moře bylo skoro prosto ledu, až jeden záliv byl tam skoro zcela dosud zamrzlý. O 6. hod. toho dne dostihl byl severní mys Asie a Vega zakotvila v ústí malého potoka; p. a pory vstříčeny a rána a děla vypálena. Pobřeží bylo viděti v záti sluneční, prosto sněhu. Medvěď polární kráčel po břehu sem a tam, chvílema zablížuje a ženičaje směrem k loď, až rána děla byla jej zaplašila. Expedice zůstala u severního mysu až do poledne dne 20. učinil několik vplulí na pevninu a předevezvou některá astronomická pozorování.

Podobnosti o Nordenskjoldově dále cestě, po opustění ústí řeky Leny, nejsou dosud známy.

Tulou se st. Je zahrčen byl po více místech naší letovní nedaleko ostrova Hellet, jak oznámila jedna loď, přibývali do San Franciska. Jest zbytečně nyní vypravovati, jak se připravovaly, jak mile by počal tomu dovoliti, který však však správu o proplati Vega úlnou Behringovou staly se zbytečnými.

Poslední předcházající správa o Vega, jak uvedeno, sahala do 25. září 1878, a mezi tou dobou a nfoljímak plavání Vega smu točtovou. V jednu přílohu petrohradský "Golos" spojil svou správu s Nové Sibirie, že Vega byla obkřivena ledy 40 mil od východního mysu, blízko tedy od křídleného otce, se 350 zeměpisných mil od úlny Behringovy, a se 700 zeměpisných mil od Jokohama v Japonaku, odkud hodil prof. Nordenskjold zaslati svého telegrafického zprávu o svém zřevněnání severovýchodní cesty a Atlantického do Pacifického moře. Jest dosud příliš brzy, souditi o praktické ceně cesty Nordenskjoldovy. Zá se na první pohled pochybo, že budoucím lidem obchodní plouti cestou, kterou Nordenskjold provedl pouze s velkým nebezpečím a v obavě. Je on i led jeho jsou strasen. Vlak nesmíme zopominati, že jest prvním který cestou tou ploual a nyní když zjištěno, že vrole ledové prosto jest překážkou v jisté době roční, mohou budoucí výzkumy dokázati, že cesta ta lze s bezpečím konati.

"N. Y. H."
Romantost.

Před nedávnem poslán byl starý Namyk pa a co mimofadný posel sultánův k ruskému caru do Livadie. O tomto pašovi vypravuje dopisovatel vládní "Pol. Corr": "Starý Namyk paš odedjel v pokleslou mysl do Livadie. Dva dni před odjezdem přinesl se k jednomu Turecku oddanému diplomatovi velmi pessimistický. "Ať se někdo nedíví," pravil, "že se chce Turecko Rusku přiblížiti. Tato věcmoc jediná je s to, bude-li jen mlti dobrou vůlí, trvání Turecka jest na několik roků prodloužiti. Vim v lmi dobře, že má Turecko špatné vyhlídky. Radil jsem dříve sultánovi, aby se osobního vladateli zřekl a sroboroval yelně na ústavu cestu nastoupiti. Ale nyní netíkám už pranic, neboť zlo stalo se nezhojitelným a Turecko musí už býti ihoštevno, rozpadne-li se ústavou nebo bez ústavu." Zajím-vý to zajisté výrok tureckého státníka!

Prostředek proti popálení kyselinou sirkovou. — Dost často se stává, že mnohé osoby neo- a- traťným zacházením s kyselinou sirkovou aneb zlomyšlností jiných utrhí spaleny dosti povážlivě, ba i životu nebezpečně. V takových případech velmi prospěšně působí prostředek, jež odporouče videnský chemik p. A. Ekestein. Část těla, politá kyselinou sirkovou, omá se nejprve opatrně pi- javým papírem, aneb suchým had- čkem lněným neb bavlněným. Na to se teprve otře ostřížená místo navlhčeným hadkem a teprve pak omývá se tak dlouho studenou vodou, až poslední stopy kyseliny zmizely. Po této operaci sčude toliko zarudlá skvrna, jež nejdříve ve dvaceti hodinách taktéž zmizí. Avšak důležito pti- ně dbáti toho, aby se kyselinou polité místo neomýlo dříve vodou, pokud není úplně osušeno, neboť jakmile přijde kyselinou sirková v styk s vodou, zahřeje se tak silně, že úplně zničí veškeré trávy kůže.

— Nová podobnost mezi dýcháním rostlin a zvířat. — Jest známo, že rostliny úplně týma způsobem dýchají jako zvířata, přitímajíce kyslík a vylučujíce kyselinu uhlíčitou. Tento postup dýchání děje se nepřetržitě též za dne, kdy rostlina vede dýchání kyslíku kyselinou uhlíčitou aspo- niluje a kyslík jakožto vylučo- vání vydechuje. Při této stejno- sti výkonu dýchacím jest ještě jiná obdoba mezi dýcháním zvířat a rostlin, jak ukázal James Jamieson ve zprávě podané dne 13. června 1878 společnosti "Royal Society of Victoria." Die čtenář pozorování o fyziologii výkonu dýchacím se shledalo, že

kyslík vdechuje při svém vtačen- pení do těla nejdříve haematog- lobuliny tláček krevních se oba- vuje, a v podobě více kyslík, než novitá krevním se přivádí, v níž pak křídlo okysličení se dě- je. Jamieson praví, že dia vzi pravděpodobností v rostlinách přijatí kyslík v ozon nebo ve více límonu počtu se přeměňuje. Přítoky zrajích plodů, které je- ště v hořko nepřežily, avšak v- ly ve mli stejné jak uinkarou gasjakkove taktéž i škrobem o- dovně ruskou na ozon. V této podobě přivádí se tudíž kyslík kyslík podobně jako u zvířat a plavím, která se mají okysličiti. S kterou hmotou kyslík látečně se pojí, která hmotu totiž v rostli- ně úkol haematoglobulinu a zví- řat sestává, nelze dosud zjisti; avšak dokážeme býti mohli, že to není sešed listová rostlina.

Podivná událost. — Na jaře roku 1859 odebral se rakonský šlešiční důstojník baron K. z Milana k svému prapore. Před svým obchodem navštívil ještě láteho milánského notáře a doručil mu sápečetnou sádku, udávaje záru- věh, že dědicem veškerého jeho jmění je osoba, jež se po jeho smrti představí notář s veškerými průkazy, jež v sádkě jsou udá- ny. Baron padl v bitvě u Magenty, před svou smrtí však sdělil ještě svému sáuhovi jméno svého dědice. Avšak sluha byl v po- zděných bojích raněn do obličeje a postrýl byl a poněvadž nemohl ani čít, ani psát, nemohl udát jméno pravého dědice. Těchto deň pak přibyl do Milana jistý muž k paní E. . . , jež se svým 26 letým synem E. a u veliké nouzi a doručil jí listek tohoto obsahu: "Dlouhá léta jsem nadarmo po Vás pátral, až jsem Vás konečně našel. Umím nyní čít a psát a mohu Vám zjednat značné jmění." Zároveň odevzdal paní E. balík spisů, v nichž byly obsaženy doklady, že jediným dědicem barona K. jest syn paní E. Onen muž byl sluha barona K. a paní byla milenkou baronových, a nímž měla také syna, který se po dva- ceti letech stal d'edcem značného jmění.

Dle zpráv z Bagdadu přibyl tam dne 8. dubna Sulejman paš, aby si odbyl cest šestiletého zá- láte, kterýž mu vojenským soudem byl přikán. Cesta tohoto nešťastného vojevůdce z Cařihradu do Bagdadu trvala tedy asi pět neděl, z nichž arci tři neděle na vešlou srykou pouť připadají. Na osobní rozkaz sultánův vykázána Sulejmanovi co vězení dlouhá tada komnat a rozsáhlá zahrada a letohradkem a koupelemi. Dlužno podotknouti, že je Bagdad iskými orientálským Sfr- ským Hradem, poněvadž tam z pravdivá žijí četní turci, arabští, perští, a indičtí pensisté, vypově- zen: státní hodnostáři atd.

Jehla v srdci. — Vreční lé- kař v eském blázinci dr. Hup- pert nalezl při pytvání 25letého šleence, jež byl zemřel zánětem pobjírné, v srdci zabodnutou jeblu. Kterak se jehla do srdce jeho dostala, nebylo možno zji- stiti. Po celou dobu, co byl v c- štěrování, byl choromyslný úplně zdrav a nestěžoval nikdy na be- lesti srdeční.

Zpráva, že knize Alexandr bulharský hodlá se zasnoubit s dcerou ruského knížete Nikolaje Borisovice Jusupova, jež byla v posledních dobách mnohými listy po- pírána, potvrzuje nyní na novo petrohradský list "Novoje Vrem- ja" a uvádí při tom následující zajímavé podrobnosti o nevěstě samé. Knize Nikolaj Borisovič Jusupov jest jedním z nejbohat- ších aristokratů ruských. Oženil se velmi záhy s krásnou a boha- tou svojí sestřenkou, hraběnkou Ribopierre a hl od té doby vta- nou v eizně. Zakoupil si statek nedaleko Ženery a nazval jej na počest své choť "Tatana." Zde věnoval se knize skorem včbra- ně politmu hospodářství, tak že bestho již ohromně jeho jmění ježte značně se rozmnožilo. Ve- kerou svojí péči věnoval knize vychování svých dcer. Starší své dcer dala véna a včbavy v ceně 20 milionů rublů a sice 10 milionů v briliantech a skvostech a 10 milionů v hotovosti. Stejně véno dostane nejmladší knize bulhar- ského, princezna Nina Nikolajev- na Jusupova. Dámé té jest tepr- vě 16 let, jest krásná, ducha- piná a velmi pečlivě vychována.

— O systematickém lřáštění na Rusi píše se "Pestor Ljouda"

Petrohradu: "O té době, co prohlášen byl v jednotlivých gu- berních Ruska star obkřivení, by- lo na Rusi neméně o 1 374 po- řá- řů, jež vřídinou od revoluce 1875 byly zříceny. Od 17. května v řádném sine městě nehofito, za to však išlo 73 vaneu popelom. Dne 13. května mělo hořet gu- bernická město Samara. Tak hlásky aspoň mnohá palčáké li- sty, jež od počátku května po má- stě se rozhazovaly. Na štěstí se osvěd tak nosit, a křídly se vše- obecne hřýly. Je revoluce nářil spící své hroby a město zapálil. Že skutečně neustávají na lichých hrozbách, dokazuje nejméně město Kasaň. Město tomu bylo hraze- no, že bude zaplaveno z řady stran. Tak se i stalo a jediná jest se dá kovatí přiložit štěstí, hasičů, vojska a obyvatelstva, že oheň ohmčil se jen na několik stavení. Ohně tyto, již na několika stran- hých vypukly, byly by se staly město velmi osudnými, kdyby v čas nebyly bývaly zhasněny, vo- hoř nedaleko města náležel se jedna z tří velikých pracháren. Hře bylo v šestémku v ter- niovékové gubernii, kdež 18. května zapáleny byly, snil se v mli ko- ho, mifny na střelný prach, jež i s tovarnými vyletěl do povětří. Veškeré stroje byly roztrženy a budovy pobofeny. I domy v o- kolicích vesnicích strážily škody. Podivuhodným způsobem zřetaly sklápek sklady prachu netknuty a explodoval prach jen v hoře- lých místnostech. Na štěstí byli v prachárnách zaměstnáni pouze dva vřídí štěojníci, Pšen a Pi- penko, kteří trčeli přišli o život."

ČAS VŠE ZKUSÍ!
1840. 39 roků 1879.
PERRY DAVIS' PAIN-KILLER!
ve všech možných poněbích
národů známých Amerikánům
CO ZEVNITŘNÍ I VNITŘNÍ
LÉK STOJÍ V POPŘEDÍ.
NEJVĚTŠÍ ULEVA
PRO
opaření, popálení a
KEMATINMUNI
Hojí
CHOLERU i
CHOLERU DETSKOU,
a všechny
štetivní nemoce.
V místech kde
smánie střídaté panují
není léku lepšího.
PAIN-KILLER
Jest připravován z bylin.
Dopisuje k ústavní a ozrační se. Ústavu
jest jednodušce a proto každý mli by se nem
zapomíti.
Národ k užívání na každé láhvi.
Cena 25c., 50c. a s 1,00
za lahve.
Prodává se u všech lékárníků

CHICAGO, ROCK ISLAND & PACIFIC R. R.
E NEJVĚTŠÍM POJITKEM MEZI VYCHODEM A ZAPADEM.
Hlavní linie táhnou se z Chicago do Council Bluffs, skrz Joliet, Ottawu, LaSalle, Greeno, Alton, Rock Island, Davenport, West Liberty, Iowa City, Maquoket, Brook- lyn, Grinnell a Des Moines (kapitál státu Ia.) a vřevna Bureau June, do Peoria a Wil- son Juno, do Muscatine, Washington, Fair- field, Eldon, Belknap, Centralia, France- town, Trenton, Gallatin, Cameron, Leaven- worth a Atchison; z Washington do Sigour- ney, Okmahoma a Knoxville; z Keokuk do Farmington, Bonarrie, Bensonsport, Inde- pendent, Eldon, Ottumwa, Eldysville, Oskalo- ona, Pella, Monroe a Des Moines; z Des Moines do Indianola a Winteret; z Atlantic City do Ashburn a Avoca do Harlanu. Jest je- dlná společnost, která vlastní spojení m- li Chicago a Kanasasem.
Společnost ta vede dozor nad spojitými voz- ky, kterým se nevyrovnotá ládna a které skytají katežto dvojité lože mezi Chicagoem a Coun- cil Bluffs, sečenworth mezi Atchisonem za 82 50 št., a po celou cestu za 5, a dříve, spíše- nosti jiné pošlají za cestu více dořivnými malý 5 z dvojité lože a za celou cest 86.
Co vás nejvíce uspokojí, jest chur, a jakou potváti budete, jeblu při iště, jsou krásné prole Illinoiské a Iowa, v našich veškerých předních vozech, které se nalezají při všech vřídích, jednouch celou cestou.
Shledáváte nutnou potřebu odřívěných iako- jich pro cestování, přivijí jme PALACOVE SPECIAL a JEDEN VÝZV. Jma dlešitost vřídí náleží palacových vozů jest SALON pro KUBÁRY, kde mohou pohodlně kouřiti.
PALACOVE VOZY Bli veskrze do PIEROHA, DES MOINES, COUNCIL BLUFFS, ATCHISON a LEAVENWORTH. Listky pro tuto cest, znanou pod jménem "Great Rock Island Route" jsou na prodej v všech železni- cích stanicích v Spoj. Státech a Kanadě.
A. KIMBALL,
vřídno řídítel v Chicago, Ill.
Hlavní zastávka, Chicago, Ill.

**Prýmý a pravidelný přeprav
z Bremen do Ameriky aneb naopak.
KAREŠ & STOTZKY,**
29 Bahnhofstrasse, Bremen, Evropa.
Pro celé císařství rakouské jedlní splnomocnění bremské
PAROPLAVEBNÍ SPOLEČNOSTI.
Převpravují cestující po chvalně známých poštovních parnicích
"SEVERONĚMECKÉHO LLOYDU"
za ceny nejlevnější. — Převpravují v mezpalubí s celým stravováním
obnáší:
\$28.00 papírů pro osobu přes 10 roků starou.
\$15.00 " " " dítka od 1 do 10 roku stáří.
\$2.50 " " " kojence pod 1 rok stáří.
Zpáteční přeplavní listky vystavuje v ceně snížené pan-
Franta Brodský, 26 Avenue C. v New Yorku.
Severoněmecký Lloyd jest největší společnost paroplavební v
Německu an žitá 27 velikých železných parolodi po nichž se 613.
772 osob do konce roku 1876 šťastně přepravilo. Žádné odvřodně-
né stesky se proti nim posud neozývaly; hanilí je kdos, žití to buď
z návodu našich nepřátel aneb k vůli své ziskuchtivosti.
Jednatelové v státu Nebraska jsou:
v Omaha, pan JAN ROSICKY, MAJEL "POKROK ZAPADU"
v Crete, J. JINDRA
v Humboldt, p. Rod, Verticko,
kteří přijímají požadní částky za přeplavní listky jakož i k dále za
sluce do Čech, Moravy atd.
Kdoby povolali za sebou do Ameriky své přátele aneb zná-
mé, neboť nám sdělit jejich adresu; my spravíme je ochotně o všem
k cestě potřebném a postaráme se o správnou jejich přepravu.
Dopily na nás buďtež adresovány
Kares & Stotzky
Bahnhofstrasse 29 v Bremen
Evropa